

SCI-CONF.COM.UA

MODERN RESEARCH IN SCIENCE AND EDUCATION

**PROCEEDINGS OF III INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
NOVEMBER 9-11, 2023**

**CHICAGO
2023**

MODERN RESEARCH IN SCIENCE AND EDUCATION

Proceedings of III International Scientific and Practical Conference

Chicago, USA

9-11 November 2023

Chicago, USA

2023

UDC 001.1

The 3rd International scientific and practical conference “Modern research in science and education” (November 9-11, 2023) BoScience Publisher, Chicago, USA. 2023. 1096 p.

ISBN 978-1-73981-123-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern research in science and education. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Chicago, USA. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-research-in-science-and-education-9-11-11-2023-chikago-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: chicago@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 BoScience Publisher ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Iesipov O., Bondar V.* 19
FUEL BRIQUETTES FROM SOY STRAW AS A TYPE OF ALTERNATIVE ENERGY
2. *Nahornyi M. M., Fedelezh-Hladynets M. I.* 22
AN AGROBIOTECHNOLOGY FOR GROWING ENVIRONMENTALLY FRIENDLY GRAPE CLUSTERS
3. *Turovnik A. A., Fedelezh-Hladynets M. I.* 25
EFFECTIVENESS OF BIOLOGICAL PLANT PROTECTION PRODUCTS AGAINST FUSARIUM ROT PATHOGEN DURING POTATO STORAGE
4. *Борозан П. А., Мустяца С. И.* 28
СОЗДАНИЕ ПРОСТЫХ МОДИФИЦИРОВАННЫХ РАННЕСПЕЛЫХ ГИБРИДОВ КУКУРУЗЫ
5. *Дунаєнко А. С., Юрченко К. Ю.* 38
ОБГРУНТУВАННЯ ТИПУ СЕПАРУЮЧОЇ ПОВЕРХНІ ДЛЯ ПНЕВМАТИЧНИХ ЗЕРНООЧИСНИХ МАШИН
6. *Карпенко О. В., Данилів І. О.* 41
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ М'ЯСНИХ ХЛІБІВ В УМОВАХ ПРИВАТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ
7. *Приходько В. О., Гринівецька І. Г.* 47
ВПЛИВ БОБОВОГО КОМПОНЕНТУ І СХЕМИ СІВБИ НА ВИСОТУ РОСЛИН І ВРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗЯНОЇ СУМІШКИ НА СИЛОС

VETERINARY SCIENCES

8. *Ковальова О. М.* 51
ФАКТОРИ ПОШИРЕННЯ УРОЛІТІАЗІВ У ДРІБНИХ ТВАРИН

BIOLOGICAL SCIENCES

9. *Бурковський В. В., Погоріла І. О.* 57
ГАМЕТОПАТІЇ. БЛАСТОПАТІЇ. ЕМБРІОПАТІЇ
10. *Заводній Т. В., Дроздов О. А., Чаяло В. Я.* 62
ЕКОЛОГІЧНА ФІЛОСОФІЯ ТА ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ: ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
11. *Мотренко І. Ю., Шидловська О. А.* 69
ОГЛЯД НЕБЕЗПЕКИ ВИКОРИСТАННЯ БЕЗЛАКТОЗНИХ ПРОДУКТІВ

MEDICAL SCIENCES

12. *Isaieva I. M., Karmazina I. S., Cherniakova O. E.* 77
IMPACT OF STRESS ON THE FUNCTIONING OF THE
CARDIOVASCULAR, RESPIRATORY SYSTEMS AND
CARDIORESPIRATORY COUPLING
13. *Kushka A. O., Shuvalov S. M., Grebeniuk D. I., Volosovych T. V.* 83
TEACHING ONCOLOGY OF THE MAXILLOFACIAL REGION IN
UKRAINE DURING WARTIME CONDITIONS: CHALLENGES
AND PROBLEMS
14. *Sokolovska I., Ganzhiy I.* 89
THE RELATIONSHIP BETWEEN THE PATHOLOGICAL COURSE
OF THE GESTATION PERIOD AND THE EXPERIENCED ACUTE
RESPIRATORY INFECTION AT DIFFERENT TERMS OF
PREGNANCY
15. *Tymkul D. M., Sydoruk L. P.* 94
SOME IMMUNE SYSTEM CHANGES IN CHILDREN WITH
HEARING LOSS AND DEAFNESS: MECHANISMS AND
PATTERNS
16. *Yakovtsova I., Antonov A., Abdullaieva A., Uzbek T.* 100
PROBLEMS OF FORENSIC MEDICAL IDENTIFICATION OF A
PERSON IN COMPLICATED CONDITIONS
17. *Ахмедова К. М., Гаврилов А. В.* 103
КЛІНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХРОНІЧНОГО ГЕПАТИТУ С У
ДІТЕЙ
18. *Заячук І. П., Фучко О. Л., Кричфалушій С. І.,
Ньорба-Бобиков М. М., Чуп А. І.* 109
ПОРІВНЯННЯ ФІЗІОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ПРОЦЕСУ
РЕГЕНЕРАЦІЇ ТКАНИН ОПЕРАТИВНОЇ ДІЛЯНКИ ПРИ
ПІДГОТОВЦІ ДО ДЕНТАЛЬНОЇ ІМПЛАНТАЦІЇ В ЗАЛЕЖНОСТІ
ВІД ПРОТОКОЛІВ ЗАВЕРШЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОГО
ВТРУЧАННЯ
19. *Калініченко С. В., Скляр Н. І., Мінухін В. В., Мелентьєва Х. В.,
Оветчин П. В.* 113
ЧУТЛИВІСТЬ КЛІНІЧНИХ ШТАМІВ БАКТЕРІЙ ДО
СПЕЦИФІЧНИХ БАКТЕРІОФАГІВ
20. *Колотило Т. Р., Чейнеш М. А., Березовська І. В.* 118
КЛІНІКО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЛЕГІОНЕЛЬОЗУ
(ОГЛЯДОВА СТАТТЯ)
21. *Мелеховець О. К., Лобатюк М. Є., Іванова А. С.* 128
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЦЕСІВ СУДИННОГО
РЕМОДЕЛЮВАННЯ ПРИ ГІПОТИРЕОЗІ У ЖІНОК
РЕПРОДУКТИВНОГО ТА ПОСТРЕПРОДУКТИВНОГО
ПЕРІОДІВ

22. **Останіна Т. Г., Сверкович Д. О.** 133
 ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОРУШЕННЯ ФУНКЦІЇ НИРОК ПРИ МЕХАНІЧНІЙ ЖОВТЯНИЦІ В ОСІБ З ГІПЕРТОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ
23. **Павлюк К. С., Гайденко В. Є., Булига А. О., Віннікова Н. В.** 143
 ОСНОВНІ ВИДИ БОТУЛІЗМУ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЛІКУВАННЯ
24. **Старікова Є. А., Скиданенко Є. В., Боровик К. М.** 150
 ВИКОРИСТАННЯ РЕКОМБІНАНТНИХ ВІРУСІВ В ЛІКУВАННІ РАКУ
25. **Чернуха О. В., Крикун У. А.** 155
 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ХАРКОВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ У ХХІ СТОЛІТТІ

PHARMACEUTICAL SCIENCES

26. **Коритнюк Р. С., Печасва Т. В., Мірошник Е. Г.** 159
 БІОФАРМАЦЕВТИЧНІ І ФАРМАКОКІНЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДІУРЕТИЧНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ ПРОФІКОР
27. **Тарасенко Г. В., Гурковська О. В.** 164
 АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НА ОСНОВІ АЛОПУРИНОЛУ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

CHEMICAL SCIENCES

28. **Klimko Yu. E., Koshchii I. V., Levandovskii I. A., Levandovskii S. I.** 173
 SYNTHESIS AND CHEMICAL TRANSFORMATIONS OF METHYL ESTER OF ADAMANTAN-1-THIONACETIC ACID IN REACTION WITH PIPERIDINE
29. **Болокан І. Г., Мітрієва К. К., Труханов В. А.** 179
 ОБРОБКА СТАЛЕВИХ ВИРОБІВ

TECHNICAL SCIENCES

30. **Bansak O. V., Banzak H. V., Leshchenko O. I., Vrublevsky R. E.** 182
 OPTIMIZATION OF MILITARY EQUIPMENT MAINTENANCE STRATEGY PARAMETERS WITH CONSTANT MONITORING FREQUENCY
31. **Dudarev I., Zaporozhets O., Kuzmin O., Niemirich O., Omelchenko M.** 188
 IMPLEMENTATION OF A SAFETY AND QUALITY CONTROL SYSTEM FOR SAUCE PRODUCTION
32. **Havdulskiy R. I., Fedorchuk Ye. N.** 192
 USER INQUIRIES PROCESSING USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE METHODS
33. **Hlushkova D. B., Suminov A. V.** 196
 THE ELABORATION OF THE METHOD OF BESTS OF DETAIL'S HYDRAULIC HAMMER

34.	<i>Khrulev A.</i>	206
	MODELING OF LOCAL DAMAGE TO BEARINGS DUE TO ENGINE LUBRICATION SYSTEM FAILURE	
35.	<i>Азарян А. А., Комаров С. І.</i>	214
	ПРОЕКТУВАННЯ СИСТЕМИ АВТОМАТИЗОВАНОГО КОМПЛЕКСУ КОНТРОЛЮ І УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИМИ БУДИНКАМИ	
36.	<i>Верес О. М., Шимоняк А. А.</i>	225
	ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ПОКУПКИ ТА ПРОДАЖУ НЕРУХОМОСТІ НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ДАНИХ ЇЇ ЦІНОУТВОРЕННЯ	
37.	<i>Вовк Н. Б., Кондрацький В. О.</i>	232
	АНСАМБЛЕВІ МЕТОДИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИЯВЛЕННІ НЕПРАВДИВИХ НОВИН	
38.	<i>Гаврилюк Ю. М., Стуцанський Ю. В., Хебда А. С.</i>	241
	ОЦІНКА РЕЖИМІВ ВІДПАЛУ НАПІВПРОВІДНИКІВ КРИСТАЛІВ	
39.	<i>Дегтяр А. Р., Фалендиш А. П.</i>	244
	УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДХОДІВ ПО ВИЗНАЧЕННЮ НАВАНТАЖЕННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ ПРИ ПЕРЕВЕЗЕННЯХ З УРАХУВАННЯМ ЙОГО ТЕХНІЧНОГО СТАНУ	
40.	<i>Дзундза Б. С., Моргун А. В., Амброзяк А. І., Кушнір А. М.</i>	253
	МЕТОДИ І ЗАСОБИ ОБРОБЛЕННЯ СИГНАЛІВ БІОМЕДИЧНИХ СЕНСОРІВ	
41.	<i>Дзундза Б. С., Штунь М. В., Гуменницький М. Б., Підсадочий В. П.</i>	256
	МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ПРЕЦИЗІЙНОГО ЕКСПРЕС ВИМІРЮВАННЯ ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ	
42.	<i>Карпов В. Ю., Носко О. А., Ковзик А. М.</i>	258
	ВПЛИВ ВОДНЮ НА КРАПКУ КЮРІ МЕТАЛІВ	
43.	<i>Клецька О. В., Карабет В. С., Таран І. А.</i>	266
	ОЦІНКА РИЗИКІВ ПРИ ПЕРЕВЕЗЕННІ БУДІВЕЛЬНИХ ВАНТАЖІВ АВТОМОБІЛЬНИМ ТРАНСПОРТОМ	
44.	<i>Корж І. О.</i>	271
	ПРОЕКТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ СЕРВІСУ З ВИГУЛУ СОБАК	
45.	<i>Лисецький Ю. М.</i>	277
	ЗАХИСТ БАЗ ДАНИХ	
46.	<i>Мальований М. С., Семенов С. О.</i>	281
	ОРГАНІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ СОНЯШНИКОВОЇ ОЛІЇ	
47.	<i>Назаров О. І., Іванченко Є. І., Семченко В. В., Чередник М. Г.</i>	284
	ОЦІНКА ЗМІНИ ПАРАМЕТРІВ ПІДВІСКИ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ В ПРОЦЕСІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ	

48. *Нічволодін К. В., Склабінський В. І.* 291
 ВИЗНАЧЕННЯ КОЕФІЦІЕНТУ ТЕПЛОПЕРЕДАЧІ МІЖ
 ГРАНУЛАМИ ТА ПОВІТРЯМ ПРИ МОДЕРНІЗАЦІЇ
 ГРАНУЛЯЦІЙНОЇ БАШТИ НА ОСНОВІ ПРОМИСЛОВИХ
 ДОСЛІДЖЕНЬ
49. *Петухова О. А., Білаш Є. А., Добринська В. Є., Бермант Д. П.* 298
 СПОСОБИ РОЗРАХУНКУ ВНУТРІШНЬОГО
 ПРОТИПОЖЕЖНОГО ВОДОПРОВОДУ БУДІВЛІ
 ВИРОБНИЧОГО ОБ'ЄКТА
50. *Плясунова О. О., Гузенко В. О., Молдованенко В. П.,* 306
Батанов В. А.
 ФАЗОМЕТРИЧНА НВЧ-СИСТЕМА
51. *Пуріш С. В.* 311
 БІОМЕТРИЧНІ ІДЕНТИФІКАТОРИ В БІОМЕТРИЧНИХ
 СИСТЕМАХ ОБМЕЖЕННЯ ДОСТУПУ
52. *Сагун А. В.* 316
 МЕТОДИ БОРОТЬБИ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ АТАК ТИПУ
 «СОЦІАЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ»
53. *Семірненко Ю. І., Ткаченко М. Ф.* 324
 РОЛЬ СИСТЕМИ «ШЛЯХ» В СИСТЕМІ АВТОМОБІЛЬНИХ
 ПЕРЕВЕЗЕНЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ
54. *Юлдашев Т. Р.* 330
 ПОЛУЧЕНИЕ И ФИЗИЧЕСКИЕ СВОЙСТВА АБСОРБЕНТНЫХ
 КОМПОЗИЦИЙ НА ОСНОВЕ АМИНА И ЭФИРОВ
55. *Яжук Д. В., Дуганець В. І.* 335
 АНАЛІЗ ХАРАКТЕРИСТИК ПОЛІМЕРНИХ ДОМШОК ДЛЯ
 ОПТИМІЗАЦІЇ ЕНЕРГОВТРАТ НАСОСНИХ УСТАНОВОК
56. *Яценко М. В., Косарич О. К.* 341
 ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ДУБЛЮВАННЯ
 ШТУЧНОЇ ШКІРИ НА ПРЕСОВОМУ ОБЛАДНАННІ
- PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES**
57. *Вишневецький О. Л.* 344
 ЗБІЖНІСТЬ ДОДАТКОВИХ ЙМОВІРНІСТЕЙ НА СКІНЧЕННІЙ
 ГРУПІ
58. *Гарбуз О. С., Тимофеева Л. А.* 349
 ОСОБЛИВОСТІ ВИМОГ ДЛЯ ПЕРЕТВОРЮВАЧІВ ТИСКУ
 ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТІВ ЄС
59. *Расулов В. Р., Расулов Р. Я., Маматова М. А.,* 352
Исомаддинова У. М., Кодиров Нурилло Убайдулло огли
 РАЗМЕРНОЕ КВАНТОВАНИЕ ЛОКАЛИЗОВАННЫХ
 СОСТОЯНИЙ В ТРЕХСЛОЙНЫХ СФЕРИЧЕСКИ
 СИММЕТРИЧНЫХ СТРУКТУРАХ

GEOGRAPHICAL SCIENCES

60. *Мельник С. В.* 358
ОЦІНКА ЗМІН ХАРАКТЕРИСТИК СТОКУ ПРАВОБЕРЕЖНИХ ПРИПЛИВІВ ВЕРХНЬОГО ДНІСТРА В УМОВАХ ПОТЕПЛІННЯ
61. *Олійник В. Д., Ватаманюк В. В.* 363
НОРВЕГІЯ, ЯК ЗРАЗОК УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ
62. *Рибалова О. В., Кочура А. С., Рихлик К. В.* 368
ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА ЕКСТРЕМАЛЬНІ ПОДІЇ У ВОДНИХ ЕКОСИСТЕМАХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН

GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES

63. *Вуяневич І. В., Nyquist J. E., Wiest L. A.* 378
SNAKE BIOTURBATION STRUCTURES IN SANDY SUBSTRATES: SUBSURFACE VISUALIZATION WITH 800 MHZ GEORADAR

ARCHITECTURE

64. *Дорохіна Г. І., Юнаков С. Ф., Авраменко О. О.* 382
ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ТРАНСПОРТНО-ПЕРЕСАДОЧНИХ ВУЗЛІВ В УКРАЇНСЬКИХ МІСТАХ
65. *Радєва М., Гнілюк В., Олійник Т. П.* 395
ЕКОТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ КОМПЛЕКСА ЯХТ-КЛУБА З ГОТЕЛЕМ
66. *Сіденко І., Олійник Т. П.* 402
ФІТОДИЗАЙН ДИТЯЧОГО САДКУ

PEDAGOGICAL SCIENCES

67. *Fursenko T.* 409
GAMIFICATION OF TEACHING ENGLISH IN ACADEMIC SETTINGS
68. *Honcharova D., Shapoval Yu.* 412
THE PEDAGOGICAL WAYS OF KEEPING STUDENTS' MENTAL HEALTH AT WAR CONDITIONS
69. *Nikitina N. P., Slabouz V. V.* 416
FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE IN WRITTEN SPEECH IN APPLICANTS FOR HIGHER EDUCATION: CURRENT STATE
70. *Vasylyshyn V., Vasylyshyn Yu.* 424
FORMATION OF INDEPENDENT ACTIVITY OF STUDENTS AT THE INITIAL STAGE OF TRAINING IN A TECHNICAL UNIVERSITY

71.	<i>Ангарська Л. Л.</i>	430
	СИСТЕМНО-ДІЯЛЬНИСНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	
72.	<i>Андріянова В. А., Човнюк Ю. В.</i>	433
	КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ПІДГОТОВКИ СПОРТИВНИХ ПЕДАГОГІВ ТА ТРЕНЕРІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	
73.	<i>Буховець Б. О., Щекотиліна Н. Ф., Яковенко О. В., Діль О. В.</i>	442
	ЗАСОБИ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЯК ОСНОВА ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНИХ ФУНКЦІЙ ЛЮДИНИ	
74.	<i>Віцько С. М., Бражко А. С.</i>	447
	МОТИВАЦІЙНА КРИЗА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ СПОРТСМЕНІВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ	
75.	<i>Головко А. М., Гребенніков С. В.</i>	454
	ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМАГАНЬ В АДАПТИВНОМУ СПОРТІ	
76.	<i>Гончарук О. В., Войтюк В. В.</i>	467
	СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА	
77.	<i>Ищенко Л. В., Журавко Т. В.</i>	474
	ДИТИНА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СЕНСОРНО- ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ	
78.	<i>Киселевська С. М.</i>	478
	СУЧАСНІ МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЛІКАРСЬКО- ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНКИ ФІЗИЧНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ	
79.	<i>Кобилєва О. М.</i>	490
	РОЗРОБКА ТА АДАПТАЦІЯ СТРАТЕГІЙ СОЦІАЛЬНО- ЕМОЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ (НА ПРИКЛАДІ ЗАКЛАДУ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ)	
80.	<i>Колесник Є. В., Добровольська Л. С.</i>	493
	РОЛЬ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ	
81.	<i>Кос'янчук Н. І., Бабюк Д. О.</i>	498
	ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	
82.	<i>Краснобокий Ю. М.</i>	502
	МОДЕЛЬ ЗАГАЛЬНОГО КУРСУ ФІЗИКИ ЯК СИСТЕМИ У ПРОЦЕСІ ЙОГО ВИКЛАДАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	

83. *Лалак Н. В., Зозуля М. І., Товтин Х. В.* 506
 ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ
 МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО
 СТАНУ
84. *Лопатинська І. С., Кучерган Є. В.* 512
 РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНО КОМФОРТНОГО ТА ЕМОЦІЙНО
 СПРИЯТЛИВОГО СЕРЕДОВИЩА У КОЛЕКТИВІ МАЙБУТНІХ
 ЮРИСТІВ
85. *Малєєва Т. Є.* 518
 ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ ІНШОМОВНОЇ
 КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПРАВНИКІВ У ЗАКЛАДАХ
 ВИЩОЇ ОСВІТИ
86. *Мезінова В. О., Білюк О. Г.* 527
 ЛОГОПЕДИЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ МОЛОДШОГО
 ШКІЛЬНОГО ВІКУ З АУТИЗМОМ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ
 ОСВІТИ
87. *Мілінг Т. Д., Кисличенко В. А.* 533
 ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ КОМАНДИ ПСИХОЛОГО-
 ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО
 НАВЧАННЯ
88. *Новосельська Н. Т., Дзьоган О. В.* 543
 КОМПОНЕНТИ СОЦІАЛЬНО-ГРОМАДЯНСЬКОЇ
 КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
89. *Притиковська С. Д., Заволока-Глухова А. М.* 549
 ПРОФІЛАКТИКА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ
 ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ
 МОВЛЕННЯ
90. *Расторгуєва І. С., Поліщук В. О.* 556
 БЕЗБАР'ЄРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТА ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ
 НАВЧАННЯ ЯК КЛЮЧОВІ СКЛАДОВІ ІНКЛЮЗИВНОГО
 ПРОЦЕСУ
91. *Сапицька О. І.* 562
 СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАЛЬНОГО
 ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ
 ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
92. *Севаст'янова М. С.* 566
 МОДЕЛЮВАННЯ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ
 КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ
 КЛАСІВ У ПЕДАГОГІЧНИХ ЗВО
93. *Севаст'янова О. А., Лісничка Т. В.* 570
 ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-
 КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
 ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

94. *Соловей Л. П., Іншаков А. Є.* 576
ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ У ФОРМУВАННІ ОСВІТНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ
ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ
95. *Супрун М. О., Жак Ю. В.* 585
ВЕРБАЛІЗАЦІЯ СЕНСОРНОГО ДОСВІДУ РОБОТИ ІЗ ДІТЬМИ З
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ
96. *Тронько С. Є.* 590
ІННОВАЦІЙНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ДОШКІЛЬНІЙ
ОСВІТІ: ТЕМАТИЧНИЙ ПІДХІД
97. *Франчук Н. Л., Бортник В. С.* 597
АЛГОРИТМ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ
НАРОДОЗНАВЧИХ СВЯТКОВИХ ЗАХОДІВ У ПОЧАТКОВІЙ
ШКОЛІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ
98. *Хатунцева С. М., Ковальова В. В.* 603
ВПЛИВ ВНУТРІШНІХ ТА ЗОВНІШНІХ ЧИННИКІВ
САМОМОТИВАЦІЇ НА ІНДИВІДУАЛЬНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ
ПЕДАГОГА
99. *Штельмах Г. Б.* 608
ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ПІД ЧАС СУМІСНИХ ЗУСИЛЬ В
СИСТЕМІ «ВИКЛАДАЧ-СТУДЕНТ-УЧИТЕЛЬ»

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

100. *Дрозд О. В., Прищак В. О.* 616
ПСИХОЛОГІЯ МАС ТА МОЖЛИВОСТІ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ У
ПОЛІТИЧНІ БОРОТЬБИ
101. *Дрозд О. В., Прищак В. О.* 620
ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ШЛЮБУ У СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ПІД
ВПЛИВОМ УСТАНОВОК БАТЬКІВСЬКОЇ СІМ'Ї
102. *Костилюва О. В.* 625
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПРИДАТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ
103. *Кузнєцов М. А., Філіпова І. О.* 633
ВІКОВІ ТА СТАТЕВІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ
СОЗАЛЕЖНОСТІ У РІЗНИХ СТИЛЯХ КОХАННЯ
104. *Курдибаха О. М.* 641
СПОСОБИ ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ СПОРТСМЕНАМИ В
ЗМАГАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
105. *Сиротенко І. Є., Бугайова Н. М.* 644
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ
САМОІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ПІДЛІТКІВ НА
ПОРУШЕННЯ ЇХ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ

106. **Чабанова А. А.** 653
ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ТА ПІДТРИМКА ФАХІВЦІВ
ІТ-СФЕРИ ДЛЯ РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ

107. **Шевніна О. С.** 660
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ
КОМБАТАНТА В УМОВАХ ВІЙНИ: ЗМІСТ ТА СПЕЦИФІКА
ПРОВЕДЕННЯ

SOCIOLOGICAL SCIENCES

108. **Шаповал В. В.** 668
ПОНЯТТЯ «ПРОФЕСІЙНА РЕАБІЛІТАЦІЯ УЧАСНИКІВ
БОЙОВИХ ДІЙ ЗСУ»

JOURNALISM

109. **Гембарук О. В.** 676
ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА КОНЦЕПТУ «ВІЙНА» У СУЧАСНІЙ
БЛОГОСФЕРІ

110. **Гудзь А. В.** 687
ВЗАЄМОДІЯ ВІЙСЬКОВОГО КОРЕСПОНДЕНТА ТА ФАХІВЦІВ
СЛУЖБ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ У ХОДІ ВИСВІТЛЕННЯ
ПОДІЙ ШИРОКОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ

111. **Темченко Л. В., Доніченко О. А.** 691
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРНОГО СКЛАДНИКА
ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ

ART

112. **Антоненко І. В.** 696
УНІВЕРСАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТА РОЛЬ АДИТИВНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЙОГО ФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ

113. **Васильєва О. С., Шедловський Р. М.** 706
ДИЗАЙН-РОЗРОБКА МОБІЛЬНОГО ДОДАТКУ ДЛЯ
ПАРКУВАННЯ АВТОМОБІЛЯ В МІСТІ

114. **Михайлишин В. А., Поліщук В. І.** 710
СУЧАСНИЙ СТАН ШКІЛ САКСОФОНУ В УКРАЇНІ

115. **Москаленко В. В., Васильєва О. С.** 717
ПРОБЛЕМИ ФУТУРОДИЗАЙНУ У МОДЕРНІЗАЦІЇ
ОБЛАДНАННЯ ФОТОГРАФА

116. **Полковникова С. М.** 721
ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ КОМІКСУ
ПАТРІОТИЧНОЇ ТЕМАТИКИ

117. **Фен Баоцзян** 726
ХОРЕОГРАФІЧНІ АДАПТАЦІЇ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ ЛУ
СІНЯ У РЕПЕРТУАРІ ШАНХАЙСЬКОГО БАЛЕТНОГО ТЕАТРУ

HISTORICAL SCIENCES

118. *Hajiyeva S., Shiraliyeva G.* 731
RELATIONSHIP BETWEEN AZERBAIJAN AND BALTIC COUNTRIES
119. *Mammadli Shahla, Almammadov Musa* 737
THE ATTITUDE OF NEIGHBORING STATES TO THE ARMENIAN-AZERBAIJANI CONFLICT (1992-2020)
120. *Taiman Sagat, Zharbulova Saule, Nurtaeva Aidana* 741
MUSTAFA SHOKAI IS A WORLD-FAMOUS PERSONALITY

CULTUROLOGY

121. *Лись Д. А., Лю Шаньшань* 758
DIGITAL ТРАНСФОРМАЦІЯ КУЛЬТУРИ У СУЧАСНІЙ КОМУНІКАЦІЇ КИТАЮ

LITERATURE

122. *Думич О. А.* 768
ЖІНОЧЕ ПИТАННЯ У ТВОРЧОСТІ ЕЛІЗИ ОЖЕШКО

POLITICAL SCIENCES

123. *Кирилко В. О.* 777
ЯКІСТЬ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ ЯК РЕЗУЛЬТАТ РОЗВИТКУ ЕФЕКТИВНОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
124. *Черник П. П., Черник Ю. В.* 780
У ПАСТЦІ ГЕОПОЛІТИКИ – РОЗПАД РОСІЇ ЯК БАЗОВА УМОВА СВІТОВОЇ БЕЗПЕКИ

PHILOLOGICAL SCIENCES

125. *Hnatiuk O.* 786
THE INFLUENCE OF NIETZSCHEANISM ON UKRAINIAN LITERATURE
126. *Nevreva M. N.* 791
TYPOLOGY OF WORD FORMATION OF NOUNS IN TECHNICAL DISCOURSE
127. *Ormanova B. A., Talasbayeva N. A.* 796
ABBREVIATION AS PHENOMENON OF INTERNET INTERCULTURAL COMMUNICATION
128. *Бесараб О. М.* 804
СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ РИМОВАНИХ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ: ПЕРЕКЛАД ПІСЕНЬ
129. *Гринько Л. В., Ніцевич А.-А. О., Вещицька В. О., Ковалевська І. О.* 807
КОМУНІКАЦІЯ РУХОМ ЯК ОСНОВА ЖИТТЯ ЗА ІСПАНСЬКИМ СЦЕНАРІЄМ

130. **Ковальчук О. Я., Гурова В. С.** 811
ОМОНИМІЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ:
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ НІЛА
ГЕЙМАНА «АМЕРИКАНСЬКІ БОГИ» ТА БОГДАНА
КОЛОМІЙЧУКА «ЕКСПРЕС ДО ГАЛІЦІЇ»)
131. **Ковальчук О. Я., Діденко Д. О.** 819
БІНАРНІ ОПОЗИЦІЇ ЯК СПОСІБ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОЇ
ОЦІНКИ МОВНИХ ОДИНИЦЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА
УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ (НА МАТЕРІАЛІ ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ ТА ТОМАСА ЕЛІОТА)
132. **Лавренюк В. О.** 824
СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНІВ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ
АНГЛІЙСЬКИХ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКОЮ
133. **Макаренко Ю. О., Мироненко Т. П.** 827
ЗМІСТ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК
КОМПОНЕНТА ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
134. **Макаренко Ю. О., Мироненко Т. П.** 830
ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИКИ ПРЕДМЕТНО-
МОВНОГО ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ (CLIL) В
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ
135. **Межжеріна Г. В.** 837
ЛЕКСЕМИ З КОРЕНЕМ -МИЛ- У СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНИХ
ПОРТРЕТАХ СВІТСЬКИХ І ДУХОВНИХ ІЄРАРХІВ КИЇВСЬКОЇ
РУСИ
136. **Павлова А. К., Московська М. А.** 848
АСПЕКТИ НАУКОВОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ МОДЕЛІ ТА ЇЇ
ХАРАКТЕРИСТИК У СТУДІЯХ Ж.-Л. ЛЕ МУАНЯ ТА
М. В. МАНКЕЛІУНАСА
137. **Помазан Т. Г.** 852
ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ ДИСКУРСУ ВІЙНИ В АНГЛОМОВНИХ
ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ
138. **Свиричевська Л. С., Зелена І. О.** 860
ПЕЙЗАЖНИЙ ОПИС У РОМАНІ “РЕБЕККА” ДАФНИ ДЮ
МОР’Є
139. **Фабрикіна В. О.** 874
ФУНКЦІОНАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ ТА ЕКСПРЕСІВНІСТЬ
РЕКЛАМИ В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ АВСТРАЛІЇ 2022
140. **Черемішук В. В.** 884
МЕМИ, ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН В ЧАСІ ВІЙНИ
- ECONOMIC SCIENCES**
141. **Mazhynska V., Shestopal I., Belianko L.** 893
THE ESSENCE OF FINANCIAL SUPPORT OF INNOVATIVE
ENTERPRISES IN UKRAINE

142. *Dymchenko O., Smachylo V., Rudachenko O., Samoilova Ju.* 897
IMPLEMENTATION OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN
EDUCATIONAL ACTIVITIES IN UKRAINE
143. *Tsibadze M., Tukhashvili M.* 901
SOCIAL IMPACT OF EMIGRATION AND RURAL-URBAN
MIGRATION IN GEORGIA
144. *Varzhapetyan Arshak Harutyun* 905
PROBLEMS OF MONETARY AND FISCAL POLICY
COORDINATION BY MONEY SUPPLY (WITH THE EXAMPLE
OF RA)
145. *Бабенко Л. В., Проців А. А.* 910
ПОРІВНЯННЯ РІВНЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТА СИСТЕМИ ЇЇ
ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ І РОЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ
СВІТУ
146. *Безрукова Н. В., Свічкарь В. А., Ольшевська Є. В.* 915
ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ
147. *Беляєва О. П., Заболотна А. І.* 920
УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ
РЕГІОНУ ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДРУЖБІВСЬКОЇ ТГ
148. *Богацька Н. М., Мілер Л. М.* 929
ДОХОДИ ТА ЦІНОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА
149. *Бондар Д. В., Гордополов В. Ю.* 935
ПЕРСПЕКТИВИ ТА РОЗВИТОК ІТ-КОМПАНІЙ В УМОВАХ
ВОЄННОГО ЧАСУ
150. *Бондарчук Н. П., Савченко М. В., Шкурат М. Є.* 941
КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ТРАКТУВАННЯ
ДЕФІНІЦІЇ «ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА»
151. *Водянка Л. Д., Бортняк І. О.* 946
ВПЛИВ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ
ДІЯЛЬНОСТІ СПІВРОБІТНИКІВ
152. *Галака О. А., Пісковець О. В.* 951
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
153. *Кобеля-Звір М. Я.* 956
АЛГОРИТМ ПОШУКУ АКТУАЛЬНИХ ГРАНТОВИХ РЕСУРСІВ
ТА ПРАВИЛА ПІДБОРУ РЕЛЕВАНТНОГО ГРАНТУ
154. *Кошель Р. С., Пашкуда Т. В.* 965
РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СПОЖИВЧОГО РИНКУ
В УКРАЇНІ
155. *Ліганенко І. В., Ліганенко К. В., Мінев Р. Ю.* 971
ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ
ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

156. *Макарченко В. В.* 976
ЗАГАЛЬНИЙ АЛГОРИТМ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТА УПРАВЛІННЯ
157. *Наконечна В., Мельянова Л. В.* 983
СТРАТЕГІЇ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
158. *Намлієва Н. В.* 990
ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА
159. *Оберемок І. І., Оберемок Н. В.* 998
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ АРТЕФАКТІВ РЕСУРСІВ НЕОБХІДНИХ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ
160. *Панченко О. М., Мельник О. М.* 1002
ЗАСТОСУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ НЕФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА
161. *Слесар Т. М., Шара Є. Ю., Соляник Д. О.* 1009
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ
162. *Ярова Н. В., Воркунова О. В., Куликов Д. В.* 1016
ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ МОРСЬКИХ ПОРТІВ

LEGAL SCIENCES

163. *Berekashvili Ketevan* 1019
THE BURDEN OF PROOF DISTRIBUTION STANDARD IN LABOR DISPUTES ACCORDING TO THE NATIONAL COURTS OF GEORGIA
164. *Zenova M. V., Urazovska O. S.* 1023
THE ESTABLISHMENT OF THE REGIONAL INNOVATION HUBS AS THE BASIS OF THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE INFRASTRUCTURE
165. *Булкат М. С.* 1029
ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТА ТА МЕТОДУ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА
166. *Коваленко І. А., Адобаш М. В.* 1038
ЗНАЧЕННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДОГОВОРІВ В СУСПІЛЬСТВІ ТА ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ
167. *Косцова А. С.* 1044
МОДЕЛІ КОНСТИТУЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ НА ПРИКЛАДІ КОНСТИТУЦІЙ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН
168. *Лихвар В. В.* 1051
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ РЕТОРСІЇ ЯК ФОРМИ ПОЛІТИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВ. ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ США ТА ІЗРАЕЛЕМ ВІЙСЬКОВИХ РЕТОРСІЙ

169.	Марочкін О. І. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ВИКОРИСТАННЯ ОСОБЛИВИХ МЕТОДІВ РОЗСЛІДУВАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	1056
170.	Марочкін О. І. ПРАВО НА ВИКЛИК ТА ПЕРЕХРЕСНИЙ ДОПИТ СВИДКІВ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ОСОБЛИВИХ МЕТОДІВ РОЗСЛІДУВАННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ДОПУСТИМОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	1059
171.	Первій В. Ю. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ДОКАЗУВАННІ	1062
172.	Пінко Ю. В. ПРОТИДІЯ ФІНАНСОВИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ ЯК ОБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	1072
173.	Сиром'ятнікова М. С. ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ, ПОВ'ЯЗАНИМ З КОРУПЦІЄЮ	1077
174.	Фастовець Н. В. ПРАВОВИЙ ПРЕЦЕДЕНТ В ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	1081
175.	Фастовець Н. В. НОРМАТИВНІ ДОГОВОРИ В ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	1088
176.	Чинчевич О. М., Максимова М. К. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ПОЛІЦІЇ ДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА РЕАГУВАННЯ НА ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО: ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТА СОЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМ	1091

ДИТИНА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ

Іщенко Людмила Валентинівна,
доктор педагогічної наук, професор,
професор кафедри дошкільної освіти
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
м. Вінниця, Україна

Журавко Тетяна Валеріївна,
викладач кафедри психології та педагогіки розвитку дитини
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна

Сучасні реалії вимагають від дитини дошкільного віку оволодіння елементарними вміннями: визначатися з метою діяльності, планувати свої дії, проявляти самостійність, цілеспрямованість, наполегливість у долатті труднощів власними силами. Пізнання людиною навколишнього світу починається з живого споглядання, з відчуття і сприймання. Розвинена сенсорика – це основа для вдосконалення практичної діяльності сучасної людини. Збагачення сенсорного розвитку становить інтелектуальну базу розвитку дитини, оскільки є основою для розвитку логіко-математичних уявлень, конструктивних навичок, уявлень про властивості та ознаки предметів.

Проблемі сенсорного виховання дошкільників присвячено чимало наукових праць вітчизняних й зарубіжних дослідників. Слід відзначити, що останнім часом методисти все більше звертаються до розробок закордонних авторів Ж.-О. Декролі, М. Монтесорі, Ф. Фребеля. У працях цих педагогів зазначено, що сенсорне виховання, спрямоване на забезпечення повноцінного сенсорного розвитку. Сенсорний розвиток дослідники визначають як один з основних компонентів дошкільного виховання [4].

Компетентність дошкільника в розумовій діяльності засвідчується його здатністю розмірковувати, порівнювати, робити певні узагальнення,

обчислювати, класифікувати, упорядковувати висловлювання, висувати елементарні гіпотези на основі власного сенсорного досвіду [3].

Саме тому у новій редакції «Базового компоненту дошкільної освіти» чітко окреслено цілі дошкільної освіти, а саме: цінувати життя і благополуччя як вміння плекати, підтримувати та створювати сприятливі умови для себе та інших у безпечному середовищі в природному, предметному та соціальному оточенні. У освітньому напрямі «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» застосовано предметно-практичну, технологічну компетентність. Дана компетентність має на меті здатність дитини з допомогою дорослого чи самостійно реалізовувати творчі задуми з перетворення об'єктів довкілля з використанням різних матеріалів у процесі виконання конструктивних, технічно-творчих завдань та завдань з моделювання, що спирається на обізнаність із відповідними засобами та предметно-практичними діями [1].

Основа пізнавального розвитку дитини – сенсорний розвиток. Для кожного віку визначені завдання сенсорного виховання, які відповідають рівню розвитку сприймання і водночас сприяють переходу до вищих рівнів.

Сенсорний розвиток дитини – це розвиток її відчуттів і сприймань, формування уявлень про зовнішні властивості предметів: форму, колір, розмір, положення у просторі тощо. Для кожного віку визначені завдання сенсорного виховання, які відповідають рівню розвитку сприймання і водночас сприяють переходу до вищих рівнів [1]. Головним завданням сенсорного виховання дітей 3-4 років є формування у них уявлень про загальноприйняті еталони як засоби пізнання реальних предметів. Дітей цього віку вправляють у називанні еталонних властивостей та у співвіднесенні їх з реальними предметами. Це здійснюється, як правило, у дидактичних іграх і вправах, під час яких діти знайомляться з геометричними фігурами, аналізують колір, форму, розмір, властивості матеріалів. Сенсорне виховання дітей 5-6 років передбачає формування в них перцептивних дій, спрямованих на розв'язання складних пізнавальних завдань, а саме: аналіз форми предметів за допомогою кількох різних зразків; визначення можливості переміщення предметів у просторі;

оцінка їх пропорцій; виконання узагальнення, класифікації, порівняння і зіставлення.

Сучасна педагогічна наука визначає зміст сенсорного виховання, виходячи, зокрема, із даних психології. Він ґрунтується на основі принципу збагачення та поглиблення шляхом формування в дітей дошкільного віку широкого орієнтування в навколишньому світі. Поряд зі спеціальним ознайомленням із кольором, формою, розміром предметів слід удосконалювати звуковий аналіз мови, формувати музичний слух, розвивати м'язово-суглобову чутливість тощо. Ці вміння відіграють важливу роль у здійсненні музичної, образотворчої, трудової діяльності, у мовленнєвому спілкуванні. Навчання сенсорних дій поєднується з різними видами діяльності, що забезпечує життєву придатність сенсорних знань та вмінь. Водночас сенсорне виховання передбачає спеціальну роботу щодо ознайомлення дітей із сенсорними еталонами, а також спеціальними способами зіставлення якостей предметів із засвоєними зразками, тобто способами обстеження предметів [2].

Важливою участю та підтримкою є роль батьків у формуванні сенсорно-пізнавального простору, яка відбувається шляхом:

- розвитку предметно-практичних та технологічних навичок (природний та роздатковий матеріал, доручення, бесіди, рукоділля);
- розвитку сенсорно-пізнавальних, логіко-математичних та дослідницьких навичок дитини (інтелектуальні ігри, запитань математичного змісту, дослідів, сімейні ігри) [1].

Сенсорно-пізнавальний розвиток дитини дошкільного віку важливий у формуванні спостережливості, кмітливості, допитливості, логіки в пізнанні та діях, креативності в усіх її проявах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini> (дата звернення 08.11.2023 р.)

2. Безсонова О. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі. *Дошкільне виховання*. 2021. №7. С. 3–6.
3. Денисенко Т. А. Сенсорно-пізнавальний розвиток дітей раннього віку, як передумова формування обдарованої особистості. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2013. № 11. С. 47–52.
4. Малікова Ю. В. Сенсорне виховання у спадщині видатних педагогів минулого. *Науковий вісник Південно-українського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: зб. наукових праць*. Одеса: ПДПУ ім. К. Д. Ушинського, 2005. № 3–4. С. 151–153.